

UCHWAŁA NR XXXIII/201/2010

RADY GMINY OBROWO

z dnia 26 marca 2010 r.

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Aktywności Lokalnej na lata 2010-2013

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2001r. Nr 142, poz. 1591; z 2002r. Nr 23, poz. 220, Nr 62, poz. 558, Nr 113, poz. 984, Nr 153, poz. 1271, Nr 214, poz. 1806; z 2003r. Nr 80, poz. 717, Nr 162, poz. 1568; z 2004r. Nr 102, poz. 1055, Nr 116, poz. 1203, Nr 167, poz. 1759; z 2005r. Nr 172, poz. 1441, Nr 175, poz. 1457; z 2006r. Nr 17, poz. 128, Nr 181, poz. 1337; z 2007r. Nr 48, poz. 327, Nr 138, poz. 974, Nr 173, poz. 1218; z 2008r. Nr 180, poz. 1111, Nr 223, poz. 1458; z 2009r. Nr 52, poz. 420) w związku z art. 110 ust. 10 ustawy z dnia 12 marca 2004r o pomocy społecznej (Dz.U. Nr 64, poz. 593; z 2008r. Nr 171, poz. 1056, Nr 216, poz. 1367, N r 220, poz. 1431, Nr 223, poz. 1458; z 2009r. Nr 6, poz. 33, Nr 65, poz. 554) Rada Gminy w Obrowie uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się gminny program aktywności lokalnej na lata 2010-2013 zgodnie z załącznikiem Nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od daty ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Kujawsko-Pomorskiego.

U Z A S A D N I E N I E

Jednym z zadań samorządu gminy wynikającym z ustawy o pomocy społecznej jest opracowanie i realizacja programów osłonowych w zakresie reintegracji zawodowej i społecznej wynikających z potrzeb Gminy w tym realizacji projektów w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego.

PROGRAM AKTYWNOŚCI LOKALNEJ W GMINIE OBROWO NA LATA 2010 – 2013

Rozdział 1

Wstęp

Program Aktywności Lokalnej dla Gminy Obrowo wskazuje na problemy związane z funkcjonowaniem społeczności lokalnych i grup społecznych. Program Aktywności Lokalnej określa zakres działania w obszarze wzmocnienia środowisk lokalnych. Program odpowiada na potrzebę wzmocnienia i integracji lokalnych wspólnot – środowisk lokalnych. Program aktywności lokalnej sprzyja procesowi budowania aktywnych społeczności, których podstawowym ogniwem są zaangażowani i aktywni mieszkańcy. Budowanie związków pomiędzy mieszkańcami społeczności, budowanie więzi zaufania i zaangażowania w lokalne sprawy, to elementy tworzenia kapitału społecznego, który jest równie istotnym czynnikiem rozwoju społeczności lokalnych, jak kapitał finansowy. Dokument ten wyznacza ramę dla działań służących rozwojowi idei społeczeństwa obywatelskiego. Działania proponowane w ramach programu aktywności lokalnej przyczynią się do budowania świadomości obywatelskiej mieszkańców społeczności lokalnych. Dokument ten otwiera drogę dla rozwoju i artykulacji potrzeb społeczności lokalnych, jest nastawiony na działania z punktu widzenia społeczności lokalnych. Program aktywności lokalnej nawiązuje do dokumentów strategicznych (Strategia Rozwoju Kraju 2007 – 2015, Narodowa Strategia Integracji Społecznej dla Polski, Strategia Polityki Społecznej na lata 2007 – 2013).

Rozdział 2

NAWIĄZANIE DO DOKUMENTÓW STRATEGICZNYCH

- Strategia Rozwoju Kraju na lata 2007 – 2013
- Narodowa Strategia Integracji Społecznej dla Polski
- Strategia Polityki Społecznej na lata 2007 – 2013
- Strategia Rozwoju Województwa Kujawsko – Pomorskiego na lata 2007 – 2020
- Strategia Rozwoju Gminy Obrowo
- Strategia Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Obrowo na lata 2006 – 2013.

W dokumentach tych zakłada się realizację działań służących rozwojowi społeczno-gospodarczemu kraju, a co za tym idzie podniesienie poziomu i jakości życia obywateli. Ważnym elementem w tym zakresie jest budowanie zintegrowanych społeczności, w których każda osoba i rodzina będzie mogła realizować swoje plany i aspiracje życiowe, a w trudnych sytuacjach uzyskiwać niezbędną pomoc i wsparcie ze strony wspólnot oraz działających w jej ramach instytucji i organizacji. Podkreśla się znaczenie kapitału ludzkiego, czyli zasobu wiedzy, umiejętności i potencjału, w który jest wyposażony każdy człowiek oraz społeczność jako całość. Dzięki temu podmioty te są zdolne nie tylko do pracy, ale także do wprowadzenia zmian w otoczeniu, a także kreowania nowych rozwiązań. Z kapitałem ludzkim ściśle związany jest kapitał społeczny oznaczający zasoby umiejętności, informacji, kultury, wiedzy

i kreatywności jednostek oraz związki pomiędzy ludźmi i organizacjami. Kluczowym wyzwaniem jest przeciwdziałanie zjawisku wykluczenia społecznego, które zgodnie z Narodową Strategią Integracji Społecznej oznacza brak lub ograniczenie możliwości uczestnictwa, wpływania i korzystania z podstawowych instytucji publicznych i rynków, które powinny być dostępne dla wszystkich, a w szczególności dla osób ubogich. Wykluczenie społeczne najprościej mówiąc oznacza wyłączenie z życia społecznego. Jest to zjawisko szczególnie niepokojące w naszym kraju, ponieważ ze względu na sytuację społeczno – ekonomiczną zagraża wielu osobom długotrwale bezrobotnym, matkom samotnie wychowującym dzieci, niepełnosprawnym, dzieciom i młodzieży ze środowisk zaniedbanych wychowawczo oraz wychowującym się poza rodziną, bezrobotnym, uzależnionym, osobom opuszczającym zakłady karne. Program Aktywności Lokalnej dla Gminy Obrowo jest niezbędnym dokumentem do realizacji projektów systemowych przez ośrodki pomocy społecznej w ramach Poddziałania (7.1.1) Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki – Priorytet VII – „Promocja integracji społecznej”.

Rozdział 3

CELE PROGRAMU

Cel ogólny:

Celem Gminnego Programu Aktywności Lokalnej jest kształtowanie demokratycznego ładu społecznego w środowisku lokalnym poprzez aktywizowanie lokalnej społeczności. Celem głównym Programu Aktywności Lokalnej jest zwiększenie aktywności mieszkańców gminy, w szczególności grup zagrożonych wykluczeniem społecznym we wszystkich obszarach życia społecznego, w tym także rynku pracy oraz zwiększeniem potencjału rozwojowego. Działania Programu przyczynią się do rozwiązywania problemów grup społecznych oraz środowisk lokalnych, do zaspokojenia potrzeb grup i społeczności. Działania programu aktywności lokalnej mogą być realizowane w oparciu o partnerstwa lokalne.

Cele szczegółowe:

1. Organizowanie wsparcia indywidualnego i grupowego w zakresie wzrostu kompetencji życiowych i umiejętności zawodowych umożliwiających powrót do życia społecznego w tym powrót na rynek pracy;
2. Zmniejszenie obszarów wykluczenia społecznego;
3. Aktywna integracja osób zagrożonych wykluczeniem społecznym i ich otoczenia;
4. Aktywizacja zawodowa i społeczna osób z kręgu wykluczenia społecznego;
5. Prowadzenie działań o charakterze informacyjnym, edukacyjnym, aktywizującym i integracyjnym;
6. Promocja działań prospołecznych, dostęp do informacji o uprawnieniach;
7. Integracja i poprawa jakości życia mieszkańców środowisk lokalnych;
8. Promowanie i wspieranie projektów realizowanych w partnerstwie.

Rozdział 4

ODBIORCY PROGRAMU - GRUPY DOCELOWE

Program skierowany jest do mieszkańców gminy Obrowo, w tym:

- członków danej społeczności lokalnej,
- osób z konkretnego środowiska,
- osób wykluczonych oraz zagrożonych wykluczeniem społecznym i ich otoczenia – czyli różnych grup społecznych, w świetle zdiagnozowanych potrzeb.

Działaniami w ramach Programu Aktywności Lokalnej będą obejmowani członkowie środowisk lokalnych – całe rodziny, środowiska grup zawodowych lub społecznych w szczególności osoby i środowiska wykluczone społecznie lub zagrożone tym zjawiskiem, m.in. klienci pomocy społecznej, osoby długotrwale bezrobotne, niepełnosprawne, bezdomne i matki samotnie wychowujące dzieci.

Rozdział 5

SPOSÓB I METODY PRACY WYKORZYSTYWANE DO REALIZACJI PROGRAMU

1. W ramach programu przewiduje się zastosowanie:

- 1) Środowiskowej pracy socjalnej – działania realizowane przez pracownika socjalnego mające na celu pomoc osobom i rodzinom we wzmacnianiu lub odzyskiwaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie poprzez pełnienie odpowiednich ról społecznych oraz tworzenie warunków sprzyjających temu celowi.
- 2) Instrumentów aktywnej integracji - to szereg instrumentów aktywizacyjnych z zakresu aktywizacji zawodowej, edukacyjnej, zdrowotnej i społecznej o której mowa w zasadach przygotowania, realizacji rozliczania projektów systemowych Ośrodków Pomocy Społecznej w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007 - 2013.
- 3) Działań o charakterze środowiskowym – to inicjatywy integrujące obejmujące m.in. badania, opracowania, analizy, edukację społeczną i obywatelską, organizowanie i inspirowanie do udziału mieszkańców w imprezach o charakterze integracyjnym, edukacyjnym, kulturalnym, sportowym i turystycznym.

Program zakłada stwarzanie warunków do czynnego i równoprawnego uczestnictwa w życiu społecznym, kulturalnym i sportowym niepełnosprawnych mieszkańców, poprzez pełniejszą integrację rodzin z osobami niepełnosprawnymi.

Rozdział 6

OBSZAR DZIAŁANIA

Program aktywności lokalnej będzie realizowany w rejonach działania na terenie Gminy Obrowo (na potrzeby niniejszego opracowania nazwanych „środowiskami lokalnymi”) zostały wyodrębnione następujące środowiska lokalne:

- Środowisko lokalne I – DOBRZEJEWICE – Szembekowo, Brzozówka, Głogowo, Dobrzejewice, Zawały
- Środowisko lokalne II – OBROWO – Kawęczyn, Obrowo, Zębówiec, Skrzypkowo
- Środowisko lokalne III – ZĘBOWO – Łążyn II, Zębowo, Łązynek, Kazimierzewo, Kuźniki
- Środowisko lokalne IV – OSIEK n/W – Osiek n/W, Sąsiecno, Stajenczynki, Smogorzewiec, Dzikowo, Obory, Silno, Łęg-Osiek.

Gmina Obrowo składa się z 22 wsi w których pracują pracownicy socjalni zatrudnienie w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Obrowie. Powyższy podział na środowiska lokalne został utworzony w celu sprawnej realizacji Programu Aktywności Lokalnej. Wybrane kryterium geograficzne tworzenia środowisk lokalnych ma spowodować, że mieszkańcy tych rejonów będą mieli łatwy dostęp do punktów środowiskowych. Zarazem będzie to naturalne centrum życia mieszkańców.

Rozdział 7

DIAGNOZA GŁÓWNYCH PROBLEMÓW

Gminę Obrowo zamieszkuje 11.674 osób – dane statystyczne z Referatu Ewidencji Ludności Urzędu Gminy Obrowo. Ogółem ze środków pomocy społecznej w 2009 roku korzystało 403 rodzin tj. łączna liczba klientów pomocy społecznej wyniosła 1.350 osób, co stanowi 11,56% ogółu mieszkańców. Najczęstsze powody to: ubóstwo – 273, bezrobocie – 230, niepełnosprawność – 154, długotrwała choroba – 124, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenie gospodarstwa domowego – 86, alkoholizm – 15. Do grup zagrożonych marginalizacją i wykluczeniem społecznym zalicza się osoby długotrwale bezrobotne lub pozostające bez pracy, osoby dotknięte uzależnieniami i osoby bezdomne. Na pogłębianie się zjawiska wykluczenia społecznego w Gminie Obrowo wpływ mają: ubóstwo związane ze zjawiskiem uzależnienia od pomocy społecznej, niepełnosprawność oraz patologie społeczne. W ostatnich latach problemem staje się zabezpieczenie opieki ludziom starszym, szczególnie samotnym. Wiąże się to z szybkim tempem starzenia się społeczeństwa i brakiem osób mogących sprawować opiekę nad osobami jej potrzebujących. Bezrobocie i wieloletnie korzystanie z pomocy społecznej powoduje nie tylko degradację materialną rodziny, ale również poważne zmiany w funkcjonowaniu jej członków. Obniżona samoocena, poczucie bezużyteczności prowadzi do wycofywania się a w rezultacie do wykluczenia z życia społecznego. Innym ważnym problemem w naszej gminie są osoby niepełnosprawne mało aktywne, żyjące na marginesie życia społecznego. W związku z tym istnieje konieczność odbudowania i wzmocnienia więzi rodzinnych, podtrzymanie istniejących tradycji i przerwanie bariery izolacji społecznej w środowisku. Powyższa analiza oparta jest na danych gromadzonych w oparciu o kryteria przyjęte w pomocy społecznej. W związku z powyższym istnieje konieczność dokonywania systematycznych diagnoz sytuacji mieszkańców, całych rodzin oraz środowisk lokalnych, w związku z realizacją działań przewidzianych w ramach programu aktywności lokalnej.

Bariery zdiagnozowane w środowiskach lokalnych:

Na bariery składają się zarówno indywidualne cechy osób lub rodzin oraz diagnozowanych środowisk lokalnych. Obserwowane zjawiska stanowią bariery utrudniające wszelkie pożądane procesy zmian. Wśród klientów pomocy społecznej (osób i rodzin) występują często poniższe cechy:

- brak motywacji,
- niskie wykształcenie,
- niskie kompetencje społeczne,
- łatwy dostęp do alkoholu i innych używek,
- niska samoocena,
- brak pozytywnych wzorców w rodzinie,
- niewłaściwe postawy społeczne,
- rozbicie rodzin.

Rozdział 8

ZASOBY

- GOK w Obrowie
- Stowarzyszenie „Pomoc Osobom Niepełnosprawnym” w Obrowie
- Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Wsi Skrzypkowo

- Wiejskie Stowarzyszenie Kulturalno-Oświatowe „Edukacja dla Demokracji” w Zębowie
- Zespół Szkół w Obrowie
- Zespół Szkół w Osieku n/Wisłą
- Środowiskowy Dzienny Dom Samopomocy dla Osób Upośledzonych w Osieku n/W
- Dom Pomocy Społecznej w Dobrzejewicach
- Parafie w Dobrzejewicach, Łążynie II, Osieku n/W i w Obrowie.

Rozdział 9

ZAŁOŻENIA PROGRAMU

1. Otwartość instytucji publicznych na potrzeby środowiska lokalnego;
2. współpracy wszelkich instytucji i służb;
3. angażowanie lokalnej społeczności;
4. przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu;
5. podejmowanie działań wielokierunkowych;
6. organizowanie i inspirowanie udziału mieszkańców w imprezach w spotkaniach w szczególności o charakterze integracyjnym, edukacyjnym, kulturalnym, sportowym i turystycznym;
7. inne działania o charakterze integracyjnym.

Rozdział 10

PRZEWIDYWANE ASPEKTY

1. Zdiagnozowanie potrzeb i problemów społeczności lokalnych oraz grup szczególnie zagrożonych wykluczeniem społecznym.
2. Planowanie i realizowanie zadań w odpowiedzi na realne potrzeby mieszkańców.
3. Stworzenie płaszczyzny zaangażowania mieszkańców w proces rozwiązywania indywidualnych i lokalnych problemów.
4. Skuteczniejsze i efektywniejsze wykorzystanie istniejących zasobów.
5. Wzrost poczucia przynależności do danej społeczności i odpowiedzialności za procesy w niej zachodzące.
6. Zintegrowanie lokalnych społeczności i grup społecznych.
7. Wzrost zaangażowania organizacji lokalnych w zakresie podejmowania działań środowiskowych.
8. Aktywizacja osób wykluczonych.
9. Podwyższenie jakości działań środowiskowych w tym inicjowanie nowych form i metod pracy dostosowanych do potrzeb oraz możliwości grup i społeczności.
10. Wzrost kompetencji i aktywności mieszkańców oraz poziomu ich zaangażowania w życie społeczne, w tym także na rynku pracy.

Rozdział 11

SPOSOBY MONITOROWANIA, EWALUACJA O OCENY

Monitoring i ewaluacja będą prowadzone na bieżąco przez realizatorów Programu Aktywności Lokalnej. Celem będzie obserwacja zmian ilościowych i jakościowych, jakie pojawią się podczas realizacji działań. W przypadku

stwierdzenia rozbieżności między założeniami a rezultatami na bieżąco będą dokonywane zmiany w przyjętych założeniach lub metodach pracy. Realizatorzy corocznie będą przedkładać sprawozdania Wójtowi Gminy Obrowo z realizacji podprogramów zrealizowanych w ramach Programu Aktywności Lokalnej, a po jego realizacji przygotowany zostanie raport końcowy z oceną realizacji i rezultatami.

Rozdział 12

ŹRÓDŁA FINANSOWANIA PROGRAMU

Realizacja zadań Programu Aktywności Lokalnej może być finansowana:

- ze środków funduszy strukturalnych – Program Operacyjny Kapitał Ludzki 2007 – 2013 przewidzianych dla ośrodków pomocy społecznej,
- ze środków własnych gminy,
- ze środków pochodzących od sponsorów,
- ze środków własnych z innych źródeł podmiotów zaangażowanych w działania w ramach poszczególnych podprogramów.

Rozdział 13

REALIZATORZY PROGRAMU AKTYWNOŚCI LOKALNEJ

1. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Obrowie
2. Urząd Gminy Obrowo
3. Pozostałe jednostki organizacyjne
4. Organizacje pozarządowe
5. Policja
6. Przedsiębiorcy lokalni
7. Inne

Realizacja Programu Aktywności Lokalnej w Gminie Obrowo w znacznej mierze uzależniona jest od wysokości środków pozyskanych w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego na realizację projektu systemowego „Bezrobocie – To Nie Dla Nas”.